

vise sin Villighed til at gaa med, for at vise disse Bestræbelser Veie og for at støtte dem, at jeg tror, at Rigsdagen bør gaa i Spidsen ved at vedtage en Forhøielse af Brændevinsstaten.

Brasch: Det er kun en enkelt Bemærkning, som jeg ønsker at gjøre. Den høitærede Minister synes at have antaget, at jeg har sagt, at det her foreliggende Lovforslag maatte anses for at være overflødig og ustyldigt; men dette har aldrig været min Mening. Jeg har kun ment, at i nærværende Dieblift vilde det ikke have Betydning, men at der vel i Fremtiden kunde komme en Situation, hvor det kunde have stor Betydning.

Clausager: Forfaavidt som jeg skulde reise nogen Indvending mod det foreliggende Lovforslag, saa skulde det snarest være den, at det ikke forekommer mig at gaa vidt nok, idet jeg ikke kan negte, at den Lante, som blev fremsat af det ærede 1ste Medlem for 10de Kredts (Seszen) om, hvorvidt der overhovedet burde tilstaaes nogen Udførselsgodtgjørelse for Brændevin, nærmest falder sammen med min Opfattelse. Jeg kan nemlig ikke antage, at Brændevinsproduktionen er en af de Industrigræne, som særlig fortjener Statens Opmuntring; i den Henseende er jeg, som sagt, mest tilbøjelig til at mene, at, naar det ikke kan lønne sig at udføre Brændevin, saa maa Produktionen deraf bortfalde. Jeg skal forøvrigt ikke komme videre ind paa Sagen, men det var tilbørlig nogle Ytringer fra det ærede 2det Medlem for 1ste Kredts (Ploug), som foranledigede mig til at begjære Ordet. Disse Ytringer ere imidlertid nu imødegaaede saavel af den høitærede Minister som af det ærede 4de kongevalgte Medlem (Fischer), og jeg kan altsaa forfaavidt spare mig mine Bemærkninger, men da Sagen nu engang er bragt paa Bane, kan jeg dog ikke undlade at tilføie, at min Betragtning er den, at en Forhøielse af Brændevinsafgiften ingenlunde i Almindelighed vil hidrage til at indskrænke den umaadeholdne Brug af dette Produkt. Skulde dette blive Tilfældet, saa maatte, som tidligere udtalt, Forhøielsen af Afgiften være saa betydelig, at det vistnok maatte kaldes en Ubillighed, og selv da tror jeg dog neppe, at det vilde føie til det Maal, som man har tænkt at naae. Jeg vil nemlig tillade mig at gjøre opmærksom paa, at selv ved noget større Forhøielse af Brænd-

vinsafgiften vil man jo væsentligst kun ramme den fattigere Befolkning, som nu engang har vænnet sig til at se en Slags Livsfordøielse i en Snaas til sin Mad; dette være sig nu med Rette eller med Urette. Jeg skal ikke paasta, at det er nogen Nødvendighed, tvertimod, jeg vil overmaade gjerne indrømme, at det er en Bane, som kan aflægges, og som maatte ogsaa burde aflægges, men jeg siger, at vilde man søge at vinde hen til en Indskrænkning af Brændevinsforbruget gennem en høiere Bestatning, saa vilde jeg dog kalde dette en Ubillighed, idet en saadan, som nævnt, jo væsentligst kun vilde ramme den fattigere Del af Befolkningen, thi den mere bemidlede og mere velstaaende Del af Befolkningen vilde naturligvis nok kunne overkomme at betale en Pot Brændevin med adskillige Dre mere. Der er imidlertid ogsaa andre Ting, og da navnlig Vin og forskjellige andre Spirituosa, som det forekommer mig, at man ligeledes maatte bestaate høiere, thi vel indrømmer jeg, at Brændevin for de fleste Individuers Vedkommende er den Drik, som almindeligvis mest bruges uden Maadehold, men der er dog ganske vist heller ikke saa helt saa Medlemmer af Samsundet, som gjøre sig skyldige i overdreven Nydelse af kostbare og fine spirituose Drikkevarer. At sætte en Grænse for de mindre Bemidlede, saa at de ikke kunne gjøre sig skyldige i den Slags umaadeholdne Nydelse, medens man samtidig lod Veien staa aaben for de mere Bemidlede, vilde jeg ikke finde ganske rigtigt, thi vel kan det siges, at der er flere Individuer, som nyde for megen Brændevin, end som gjøre sig skyldige i den samme Misbrug af Vin; men hvoraf kommer dette? Det kommer kun deraf, at det er en mindre Del af Samsundets Medlemmer, som have Gode til at benytte sig af Vin og finere Drikkevarer. Skal der efter min Mening træffes en virkelig rabalt Foranstaltning til at hævde den umaadeholdne Nydelse af Spiritus, skulde det næsten være ved et rent Forbud, og det skulde jeg for mit Vedkommende ikke have Noget imod, naar der forøvrigt var Stemning derfor. Der er allerede saa megen Stemning for at standse den umaadeholdne Brug af Spiritus; den er begyndt at blive saa stærk, at jeg haaber, at den i en ikke fjern Fremtid vil vækkes endnu mere, og da tror jeg, at et saa rabalt Middel som et ligefremt Forbud mod Brugen vil være rigtigt. Det vil ikke være rigtigt at give et saadant Forbud strax i Diebliffet, men først efter en vis Tidsgrænse, for at det ikke skal være for overrassende for Befolkningen.